

Iteratis Papa litteris monitus, & Episcoporum libellus.

Processus itaque super his confectio.

Regni Proceres adhortatur Innocentius, ut Comiti Boloniensi, Regis Fratris obedientie iuramentum praestent.

quenda ab ipsis pecunia infliguntur; Ecclesiarum, & Cimiteriorum violationes, & incendia fractiones treuguarum, & alia enormia, quae a sibi subiectis libere committuntur, scienter tolerat, quin potius tot, tantisque malis, dum ea praeiter impunita, consentire videtur, & pandit aditum ad peiora. Terras insuper, & alia Christianorum bona in confinio Saragenorum posita non defendens ea infidelibus devastanda, seu etiam occupanda ex animi pusillanimitate relinquit. Et licet a supradictis Praelatis, ut ad corrigenda praemissa, pluraque alia, nefanda, quorum seriosa narratio fastidium generaret, ardentem, ut tenetur, assurgeret, monitus fuerit diligenter, idem tamen eorum monitionibus obaudit id efficere non curavit, propter quod nos Episcoporum, Abbatum, Priorum, & aliorum tam Religiosorum, quam Secularium Regni ejusdem conquestionibus, & clamoris insinuationibus excitati Regem ipsum per nostras litteras, ut praemissa corrigeret rogandum duximus attente, & hortandum Venerabilibus fratribus nostris Colimbrien., ac Portugallem. Episcopis, ac Priori praedicto Colimbrien., nihilominus per alias litteras injungentes, ut eum ad hoc ex parte nostra monentes attente, ac efficaciter inducentes, qualiter super hoc faciendum duceret, & de ipsorum cura eum in hac parte processu nos in Concilio certificari curarent. Cum igitur per dictos Colimbrien., & Portugallem. ejusdem Concilii tempore apud Sedem Apostolicam constitutos, ac ipsorum, & dicti Prioris litteras, quod praefatum Regem super his diligenter monuerint, & tam per eisdem, quam per alios fide dignos, necnon multorum Virorum Ecclesiasticorum, Communitatum, Baronum, Militum, ac etiam Nobilium Dominorum litteras, quod praemissa nullatenus emendantur, sed potius de die in diem graviora propter ejus desidia, & negligentiam praesumuntur. Quodque in subversionem Regni praefati Vassalli ejusdem Regis congregata multitudine Armatorum Castra ipsius noviter expugnare, omniaque occurrentia invadere, devastare, praedari, & alia mala, eo haec ex tempore nimio tollerante committere, divino timore posthabito non formidant, nobis satis liquido innotescat. Cupientes Regnum ipsum tot tribulationum adversitate depressum, maxime cum sit Romanae Ecclesiae Censuale alicujus prudentis, & providi diligentia, & industria relevari Universitatem vestram de fratrum nostrorum consilio monemus, rogamus, & hortamur attente per Apostolica vobis scripta districte praecipiendo mandantes in remissionem vestrorum peccaminum injungendo, quatenus dilectum filium Nobilem Virum Comitem Boloniensem, praefati Regis fratrem, de devotione, probitate, ac circumspectione multipliciter commendatum, qui eidem Regi, si absque legitimo decederet filio, jure Regni succederet, quique ex innata dilectionis affectu, quo vos, & praedictum Regnum profequitur, magnanimitate, ac potentia sibi plurimum suffragantibus Regnum ipsum reformaturus, firma credulitate speratur, praesertim cum ad curam, & administrationem generalem, & liberam Regni ejusdem, non minus pro sepe dicti Regis, quam ipsius Regni utilitate, si provide attendatur, ac ad defensionem Ecclesiarum,

Monasteriorum, aliorumque piorum locorum Regni praefati, & Personarum Ecclesiasticarum tam Religiosarum, quam Secularium, necnon Viduarum, Orphanorum, & ceterorum ibidem degentium, ac deperditorum inibi recuperationem salubriter in Domino confidimus sit assumptus, cum ad vos accesserit, fidelitate, homagio, juramento, seu pacto, si aliquibus forte praefato Regi, vel cuicumque alii Personae tenemini, aut etiam ipsius Regis prohibitione, dummodo Personam ejus, & vitam, ac legitimi sui filii si aliquem ipsum habere contigerit fideliter conservetis, debitum eis exhibentes honorem nequaquam obstantibus in Civitatibus, Castris, Villis, & munitionibus Regni praedicti cum omnibus suis recipere, ac ejus dispositioni, ordinationi, & mandatis universaliter singuli, & singulariter universi per omnia, & in omnibus intendere, absque difficultate qualibet procuretis, impendentes sibi contra quoslibet repugnantes, ac etiam violentes consilium, auxilium, & favorem de redditibus, proventus, omnibusque sepefati Regni juribus sine diminutione aliqua plenarie respondendo, ut de illis dicto Regi secundum quod suam decet excellentiam, & sibi, ac suis, & praefati Regni necessitatibus pro temporum, ac negotiorum emergentium qualitate valeat providere. Alioquin Venerabilibus fratribus nostris Bracharen. Archiepiscopo, & Episcopo Colimbrien. damus nostris litteris in praecipitis, ut vos ad id modo praemisso per Censuram Ecclesiasticam, appellatione remota compellant. Per hoc autem non intendimus memorato Regi, vel ipsius legitimo filio, si quem habuerit, praedictum Regnum adimere, sed potius sibi, & eidem Regno destructioni exposito, ac vobis ipsis in vita ejusdem Regis per sollicitudinem, & prudentiam Comitis consulere supradicti.

Datum Lugduni octavo Kalendas Augusti Pontificatus Nostri Anno Tertio.

VIII.

Brugnatensi, & Naulensi Ecclesis, quae antea fuerant unite dignitas redditur Episcopalis: Naulensi autem annectitur Monasterium Sancti Eugenii prope hanc Civitatem situm.

Innocentius Episcopus Servus Servorum Dei. Bruniacensi, & Naulensi electo, & Capitulo Naulensi.

Cum olim te, fili electe, ad regimen Ecclesiae Bruniacensis, assumpto, bonae memoriae Episcopus Praenestinus tunc in Franciam in Legationis officio proficiscens de speciali mandato felicis recordationis Gregorii Papae praedecessoris nostri, facto sibi ad instantiam communis Januensis, Brumacen., & Naulens. Ecclesiarum duxerit uniendas, ita quod utraque esse Ecclesia Cathedralis, & unus, & idem diceretur Episcopus utriusque, fueruntque adeo ad invicem Ecclesiae ipsae remotae, quod per unum Episcopum ambae nequeunt gubernari, nec ad sustentationem Episcopi Naulensis Ecclesiae sufficientes facultates, Nos easdem Ecclesias de fratrum nostrorum consilio separantes, & statuentes quodammodo, ut utraque proprio Praesule

Salvo ejusdem Regis, ejusque filiorum jure.

Dat. die 27 Julii 1245. Pont. An. III.

Ex Ughell. Ital. Sac. Tom. IV. ubi de Episcopi Brugnatensi.

Has Ecclesias antea unitas separat.

Naulensi Ecclesiae Monasterium S. Eugenii unitur.

Clausula.

Dat. die 13 Augusti 1245. Pont. An. III.

Ex Voadinge nov. edit. ad an. 1245. §. XLIII.

Recordium.

gubernetur, remaneatque Naulensis Ecclesiae Suffraganea Ecclesiae Januensis. tibi filii electe retinendi unam ex Ecclesiis ipsis, quam volueris liberam concedimus facultatem, procuracione alterius, a cujus vinculo te absolvimus, tua sollicitudini tam in spiritualibus, quam in temporalibus usque ad nostrum beneplacitum committentes, & quia redditus Mense Naulensis Episcopi sunt tenues, & exiles, precibus dilectorum filiorum Potestatis, Consilii, & Communis Januensis. inclinati, Monasterium Sancti Eugenii situm in Insula, juxta Civitatem Naulensem. Sedi Apostolicae censuale praedictae Mensis auctoritate praesentium de eorumdem fratrum consilio duximus annectendum, cui praesit Naulensis Episcopus, qui pro tempore fuerit tamquam Abbas: Abbati vero ipsius Monasterii, qui nunc praesit, juxta voluntatem, & arbitrium Venerabilis Fratris nostri Archiepiscopi Januensis, & ipsius Abbatis de bonis ejusdem Monasterii congrua portio, donec de ipso Abbate aliter ordinandum duxerimus, assignetur.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc nostrae Constitutionis, & concessionis paginam infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare praesumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Lugduni Idibus Augusti Pontificatus Nostri Anno Tertio.

IX.

Explicatio nonnullorum Capitum Regularum Fratrum Ordinis Minorum S. Francisci.

Alias Minoritarum Regulam a Gregorio IX. explicatam vidimus Consilii. XXI. hoc III. Tom. pag. 263.

Innocentius Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis Generali, & Provincialibus, ac Custodibus, ceterisque Fratribus Ordinis Fratrum Minorum, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Ordinem vestrum illo prosequentes affectu, quod ipsum inter alios laudabilibus continue proficere incrementis ferventer optemus: libenter ea, per quae oportuni vigor accipiat fulcimentum paterna sollicitudine procuramus.

Hinc est, quod cum quaedam dubia, & obscura, quae in vestra Regula continentur, animos vestros cujusdam confusionis implicitatis involvant, & nodosa intricacionis difficultate impediunt intellectum, & felicis recordationis Gregorius Papa Praedecessor noster aliqua ex eis exposuerit, declaraverit semiplene: Nos obscuritatem ab illis perfecta interpretationis declaratione omnino amovere volentes, & ambiguitatis scrupulum cura ipsa de vestris cordibus plenioris expositionis certitudine penitus amputare: Dicimus, quod per eandem Regulam quoad observationem Evangelii, quam injungit, non nisi ad ea dumtaxat Evangelii consilia tenemini, quae in ipsa Regula praecipue inculcavit, & expressa sunt: Licet aut Ministris

Provincialibus, tam eorum Vicariis, quam aliis providis Fratribus venientium ad Ordinem receptionem pro suis Provinciis, de consilio Fratrum committere Discretorum: non tamen expedit converti volentes indifferenter admitti, sed illos tantum, qui suffragantibus eis litteratura, & aliis laudabilibus circumstantiis possint utiles esse Ordini, sibi que per vitae meritum, & aliis proficere per exemplum: Si vero Ministri egressos ab Ordine cum redierint, ad ipsum recipiant, & ejiciant in certis casibus, secundum terminationem vestri generalis Capituli jam receptos. Quamquam vero praedicta contineat Regula, quod Clerici faciant divinum Officium secundum ordinem Sanctae Romanae Ecclesiae, excepto Psalterio, ex quo habere poterunt Breviaria: Cum tamen divino intersint Officio, cum aliis celebrantes, tunc eis illud sufficit, & ad dicendum Officium proprium non tenentur; Et licet in eadem Regula sit prohibitum, ne Fratres recipiant per se, vel per alios denarios, vel pecuniam ullo modo: possunt tamen si rem sibi necessariam, aut utilem velint emere, vel solutionem facere pro jam empta, vel nuntium ejus, a quo res venditur, vel alium alium volentibus sibi elemosynam facere, nisi ei per se, vel per proprios nuntios solve maluerint, praesentare: & taliter praesentatus a Fratribus non est eorum nuntius licet praesentetur ab ipsis: Sed illius potius cujus auctoritate solutionem facit, seu recipientis eandem, & ad ipsum (si soluto emptae rei pretio de hujusmodi elemosyna remaneat aliquid apud eum) possunt etiam Fratres pro suis necessitatibus, vel commodis licite habere recursum. Si vero pro aliis Fratrum necessitatibus, aut commodis nominetur aliquis, vel praesentetur ab eis: potest ille commissam sibi elemosynam sicut Dominus conservare, vel apud spirituales, seu familiarem amicum Fratrum nominatum, vel non nominatum ab ipsis deponere, per eum loco, & tempore, pro ipsorum necessitatibus, vel commodis, sicut Fratres expedire viderint, dispensandam, seu etiam ad personam, vel loca alia transferendam. Ad quos etiam Fratres pro hujusmodi necessitatibus, seu commodis sanctae conscientiae recurrere poterunt: maxime si negligentes fuerint, vel necessitates, aut incommoda ignoraverint eorumdem, & taliter nominati, vel praesentati a Fratribus, non sunt eorum nuntii, seu Depositarii: Sed illorum a quibus pecunia, vel denarii committuntur: nec Fratres per se, vel per interpositas personas, denarios, vel pecuniam recipiunt nominando, aut praesentando si aliquos, seu ad hujusmodi nominatos, vel praesentatos taliter recurrando; cum non sit intentionis eorum, ut de ipsorum auctoritate hujusmodi denarii, vel pecunia conferrentur, aut ab eis nomine depositi exigantur: Licet nuntii, vel depositarii ipsis committantur pro necessitate, vel commodo eorumdem. Et cum in dicta Regula subjungatur, quod pro necessitatibus infirmorum, & aliis Fratribus induendis, per amicos spirituales Ministri tantum, & Custodes sollicitam curam gerant, debent alii Fratres curam hujusmodi, quae praefatis Ministris, & Custodibus ex Regula praecipue incumbit, cum sibi ab illis commissam fuerit, gerere diligenter. Dicimus insuper, quod cum in ipsa

De admittendis in Ordine.

De officio divino celebrando.

Quomodo se gerere debeant in receptione pecuniarum.

De cura infirmorum, & Fratrum vestitio.

Declaratur usum rerum quarumlibet convenire Fratres omnino seculo domino etiam in communi.

ipsa contineatur expresse, quod Fratres nihil sibi approprient, nec domum, nec locum, nec aliquam rem, nec in communi, neque in speciali debent proprietatem habere, sed locorum, & domorum, ac utensilium, & librorum, & eorum mobilium, quae licet habere, Ordo usum habeat: & Fratres, secundum quod Generalis, vel Provincialis Ministri disponendum duxerint, eis utantur. Nec vendi debent loca Domus, vel mobilia hujusmodi, seu extra Ordinem commutari, aut alienari quoquo modo, a quibuscumque personis ad usum Fratrum, donata vendita, permutata, seu quocumque justo modo, vel translata sunt, vel fuerint nisi Apostolica Sedes, vel Ecclesiae Romanae Cardinalis, qui pro tempore fuerit Ordinis Gubernator Generalis, seu Provincialibus Ministris auctoritate super hoc praebuerit, vel assensum; cum tam immobilium, quam mobilium hujusmodi jus, proprietates, & dominium (illis solis exceptis, in quibus expresse donatores, seu translatores sui proprietatem, & dominium reservasse constiterit) nullo modo ad Ecclesiam ipsam spectent: cui Domus, & loca praedicta cum Ecclesiis, & ceteris suis pertinentiis) quae omnia in jus, & proprietatem Beati Petri suscipimus) omnino tam in spiritualibus, quam temporalibus immediate subesse noscuntur. De vilibus autem mobilibus, vel parum valentibus liceat Fratribus pietatis, seu devotionis intuitu, vel pro alia honesta, & rationabili causa (obtentis prius super hoc Superiorum suorum licentia) extra Ordinem alii elargiri. Illud quoque Regulae praedictae Capitulum ubi dicit: Ut si qui Fratrum instigante humani generis inimico, mortaliter peccaverint, pro illis peccatis, de quibus ordinatum fuerit inter Fratres, ut recurratur ad solos Ministros Provinciales, teneantur praedicti Fratres ad eos recurrere, quam citius poterunt sine mora; ad manifesta tantum, & publica pertinet: possunt tamen iidem Ministri pro Fratrum laboribus, & periculosis discessibus evitandis, si expedire viderint, custodibus, & aliis discretis Fratribus Presbyteris super iis committere vices suas. Volumus autem, ut ipsi Ministri constituant, vel constitui faciant tot per Provincias, quot ad hoc necessarios noverint de maturioribus, & discretioribus Fratribus Sacerdotibus, qui super hujusmodi peccatis cum occulta, vel privata fuerint, audiant poenitentes, nisi Ministris, aut Custodibus suis ad loca eorum declinantibus maluerint coasiteri; At pro eo quod in Regula dicitur, ut decedente generali Ministro, a Provincialibus Ministris, & Custodibus in Capitulo Pentecostes fiat electio Successoris: Dicimus, quod singulatum Provinciarum Custodes unum ex se constituant, quem cum suo Provinciali Ministro pro ipsis ad Capitulum dirigant, voces suas committentes eidem. Et cum juxta Regulae praefata tenorem nulli Fratrum liceat populo praedicare, nisi a Ministro Generali fuerit examinatus, & approbatus, & sibi officium praedicationis ab ipso concessum: potest idem Minister vices suas Ministris Provincialibus, & eorum Vicariis committere in hac parte, ita tamen, ut ipsi Provinciales, vel iidem Vicarii in ipsorum Provincialium absentia, una cum Diffinitoribus, in Provincialibus Capitulis Fratres suarum Provin-

Sed totale dominium ad Sedem Apostolicam spectare.

In publicis sanctorum, & manifestis peccatis ad Ministros recurrendum.

Institutio Custodum ad Capitulum Generale, qui vice aliorum suscipiatur.

De Institutione Praedicatorum.

ciarum, quos examinatione indigere credunt, examinent, approbent: eisque hujusmodi officium, prout secundum Deum viderint expedire, concedant. Si qui vero examinari non egerint: pro eo quod in Theologiae facultate, & praedicationis officio sunt instructi: Si aetatis maturitas, & alia, quae requiruntur in talibus conveniant in eisdem, possunt de Generalis, vel suorum Provincialium Ministrorum licentia, seu mandato, populo praedicare. Per id autem quod in eadem Regula continetur, quod Fratres non ingrediantur Monasteria Monachorum praeter illos, quibus a Sede Apostolica concessa fuerit licentia specialis; & dicimus ingressum in Monasteria tantummodo Monialium, inclusarum Ordinis Sancti Damiani prohibitum fore ipsis: ad quae nemini licet ingredi, nisi ei a Sede Apostolica facultas super hoc specialiter tribuatur. Et nomine Monasterii claustrum, domos, officinas interiores volumus comprehendere. Ad aliarum vero Cenobia Monialium possunt, sicut & alii Religiosi, Fratres illi ad praedicandum, vel petendum eleemosynam, aut pro aliis honestis, & rationabilibus causis, accedere, ac intrare, quibus id a Superioribus suis pro sua fuerit maturitate, vel idoneitate concessum.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire, Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Lugduni decimo octavo Kalendas Decembris Pontificatus Nostri Anno Tertio.

X.

Privilegium Abbatis Monasterii Cisterciensis, & aliorum Coabbatum Ordinis Cisterciensis, succedendi in Bonis Monachorum, in quibus ipsi successissent, si in seculo remansissent.

Innocentius Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis Abbati Cistercii, ejusque Coabbatibus, & Conventibus noveris Cisterciensis Ordinis, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Devotionis vestrae precibus inclinatus, auctoritate vobis praesentium indulgemus, ut possessiones, & alia bona mobilia, & immobilia (exceptis feudalibus) quae personas Fratrum, ad Monasteria vestra a seculo fugentium, & professionem facientium, in eisdem, si remansissent in seculo, ratione successione, vel quocumque alio justo titulo contigissent, petere, ac retinere libere valeatis, contraria consuetudine non obstante.

Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Lugduni undecimo Kalendas Novembris, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

De ingressu Monasteriorum Monialium.

Clausula.

Dat. die 14. Novem. 1245. Pont. An. III.

Cane-

Canonizatio Beati Eadmundi Cantuariensis Archiepiscopi, cum institutione Festivitatis pro die 16. Novembris.

Innocentius Episcopus Servus Servorum Dei. Venerabilibus Fratribus, Archiepiscopis, & Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, Decanis, Archidiaconis, Praepositis, Archipresbyteris, & aliis Ecclesiarum Praelatis, ad quos litterae istae pervenerint, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Proemium.

Novum Matris Ecclesiae gaudium, novi Sancti celebritate, jucunde leti referimus. Grande a caelesti Collegio, de Collegae novi consortio agi festum exultanti animo nunciamus. Gaudet quidem Ecclesia, se talem, ac tantum produxisse filium, qui alios sacre conversationis exemplo dirigat, & percepto jam beatitudinis premio firmam spem eis tribuat de salute. Latatur nimirum se tam clara sobole illustrata, quae digno ab omnibus attollenda praerogio, & devota veneratione colenda, manifeste declarat, ad haereditatis aeternae participium admittendos, qui ipsam Matrem Ecclesiam fide, ac opere profitentur, & nullos in supernam posse gloriam, nisi per eam, tamquam Regni caelorum clavigeram, introire. Gaudet caelestis Patria, nobilis habitatoris adventu, expertumque colonum fidei suis incolis noviter adunari. Exultant cives caelestes de celebris aggregatione concivis, de condigno coeli consortio nuper ipsis habito psallunt Sancti. Exurgite igitur & vos fidei zelatores, & una cum Ecclesia Matre nostra letamini de magnificentia, & exultatione Confratris. Affluite gaudio, & spem tutam assumite de coindigena terrenorum, factio compatriota caelestium. Exultate ingenti letitia, quod novellus vobis apud Deum patronus accrevit, qui adest coram ipso pro salute nostra placidus intercessor.

B. Eadmundi virtutes.

§. 1. En siquidem B. Eadmundus Archiepiscopus Cantuariensis salubriter pensans, ad factorem suum facturam affectu dirigi naturali, naturamque collapsam reparatorem debere recognoscere, proprium Creatorem, & Redemptorem suum affectuose, ac studiose quaesivit. Recte namque intentionis lumen bajulans, ad ipsum perfectorem operum processit gressibus salutis, semitam alii, & splendore vitae, ac doctrinae claritate demonstrans. Unde horum trium, intentionis purae, perfecti operis, & recti sermonis dulci concordia, velut delectabili psallens tripudio, tribus hostibus, Carne, Mundo, Demone, virtute perseverantiae superatis, digne meruit, verax fidei, securae spei, & fervidae charitatis ternario insignitus, summae Trinitatis arce, trino electorum, Virginum scilicet, continentium, & conjugatorum ordine praeparata palma victoriae honorari.

§. 2. Etenim ut de suis actibus aliquid dicamus, licet ipsius vita, quo plenius exponitur, eo relatoris gustui plus dulcescat, magisque delectet animos auditorum; Ab annis teneris Filium Dei tenere diligens, cum postmodum tenere corde non desistit, quia ipsum tenellae mentis tabulae stylo rectae considerationis inscripsit.

Bull. Rom. Tom. II.

Quinimo quanto majori profecit aetate, tanto pleniori cognitione in amorem ejus exarsit. Et ne fervor spiritus suae carnis extingueretur ardore; sed mortificatione potius accenderetur, ipsius assidui eam asperitate cilicij edomans, ejus libitum, arcta abstinentiae nexibus alligavit, ut non suo ducta voto, sed spiritus voluntate, ad licita tute pergeret, & provide ab illicitis declinaret. Nam districtis corpus maceravit jejuniis, antiquorum observantiae novorum austeritatem, quae sibi ipse idem indixerat, superaddens, dum delicioforum ciborum oblectatione despecta, refectioe contentus humilium, communium jejuniorum temporibus a permiffis etiam elegit jejunare cibariis, & certis insuper in hebdomada diebus amplius abstinere. Somni quoque prolixitatem odians, diuturnis vacabat vigiliis, excussoque torpore, orationi sedulo insistebat. Cubilis enim sprete mollietate, ne requie delicata lentesceret, illam membris indulgebat jacendo quietem, ut brevi sopore refectus, protinus surgeret, seque genuflexionibus, & orationibus diutius deputaret. Ab initio autem viarum suarum sic munde usque in finem incedere studuit, quod mundo vitato lubrico, in lutum non defluens voluptatis, munditiae nitore praefulsit. Quid amplius? contrivit fragile carnis vasculum, ut in eo thesaurum animae sibi creditum cautius conservaret. Doctor vero praclarus, ac praedicator eximius, & auditorum mentibus scientiae lumen infudit, & pectoribus fidelium (avalis vitiorum tribulis) femina virtutum injecit. Humilitate quippe sublimis, mansuetudine placidus, patientia fortis, benignitate affabilis, pietate condolens, misericordia ignoscens, & multiplici eleemosynarum irriguo in subventionem affluens egenorum. Et ut gestorum suorum multitudinem, succincta relatione texamus, sic Jesum firma credulitate cognovit, & agnitum sincero corde dilexit, ac dilectum totis votis ambivit, quod mundo, & eis quae in mundo sunt, penitus vilipensis, ad caelestia cunctis studiis inhavit, fatagens se suo nomini actibus coaptare, ut sicut vocabatur Eadmundus, sic se vel crimumum labem mundum, vel e mundo abductum, seu extra mundi amplexus positum, operum testificatione probaret. Unde tamquam spiritalis homo, & mundus a carnis contagio in extremis agens, & Corpus Christi sibi delatum reverenter adorans, haec verba omni attentione notanda, miraproculisse compunctione aperte monstratur: Tu es in quem credidi, quem praedicavi, quem docui. Et tu testis es mihi, quod nihil aliud, nisi te, Domine, in terra quaesivi. Sicut tu scis quod nihil volo, nisi quod tu vis, fiat voluntas tua.

§. 3. Verum cum vivens Dei Ecclesiam praeclearis illuminasset meritis, mortuus suae claritatis radios non subtraxit, sed quum sanctus hac vita verius viveret quam vixisset, eam postmodum illustravit fulgore luminis plenioris. Non enim voluit Dominus sanctitatem mundo supprimi tanti Viri, quin, sicut pluralitate innotuerat meritum, sic miraculorum diversitate pateret; ut qui tota ipsam devotione coluerat, jam secum regnans, venerabiliter coleretur. Nam caecis lumen restituit: & quod est gloriosius, de cuiusdam oculis innatae caecitatis tenebras infusi visus perspicuitate fugavit. Alii, cujus linguam natura divina

Miraculis clarus.

Q q 2

tina

tina taciturnitate ligaverat, liberam loquendi tribuit, solvitque silentio facultatem. Leprosam quamdam, squamis leprae mox decidentibus, subita, & mirabili absterfione mundavit; tremula paralitici membra firmavit consolidatione nervorum, contractis artuum extensione subvenit, tumentem hydropisum corporis extenuatione curavit, & quamdam senilis aetatis veteri gibbo imis inflexam, restituit, erecta sursum, ejus facie, sanitati. His & aliis quamplurimis curavit miraculis manifestis, quorum seriem non duximus praesentibus inferendam. Convalescit ex ipsis Fides Catholica, Judaeorum pertinacia erubescit, confunditur Haereticorum fallacia, & obtupecit ignorantia Paganorum.

§.4. Cantet itaque Cantuariensis Ecclesia, laudis divinae canticum, quod inter alias modernis temporibus venerabilibus est decorata. Patronis, unius quidem rubricata martyrio, & confessione alterius candidata. Exulter pleno gaudio fertilis Cantuaria, quod ab Ecclesiae suae area tam purum granum transmittit ad horrea summi Regis. Latetur & Pontiacense Monasterium, quod & talium, & tantorum Patrum meruit honorari praesentia, dum unus ibidem diu degens illud suae vitae moribus nobilitavit, & alter illuc accedens, ipsum reddita caelo anima, sui corporis thesauro ditavit, ut quasi adimpleretur, quod ipse gloriosus Martyr Thomas, videlicet post longam moram, quam exilii sui tempore in eodem continuavit Monasterio, cum ipsis Monachis de multa honorificentia, charitative sibi ab eis exhibita, respondere juxta voti sui plenitudinem non valeret, dixisse asseritur, quod esset sibi alius successurus, qui condignam ipsis retributionem responderet pro eadem. Porro quia, quos Omnipotens Deus perpetuae corona gloriae in caelis magnificat, summae devotionis studio ab hominibus in terris convenit venerari (ut quo solemnibus fideles Sanctorum colunt memoriam, eo dignius eorum patrocinium promerentur.)

Sanctorum albo adscribitur.

§.5. Nos de sanctitate vitae, ac veritate miraculorum ejusdem Sancti Edmundi, curiosae inquisitionis solemnitate, ac districti examinis discussione praemissis, plenariam certitudinem obtinentes, ipsum de communi Fratrum nostrorum, & Praelatorum omnium tunc apud Apostolicam Sedem existentium consilio, & assensu, in Dominica de Adventu, qua cantatur: Gaudete in Domino semper; Sanctorum Cathologo adscribendum, vel jam adscriptum duximus nunciandum.

Ejus celebranda festivitas.

§.6. Ideoque Universitatem vestram moneamus, & exhortamur attente per Apostolica scripta mandantes, quatenus decimo sexto Kalendas Decembris (cum tunc felix ipsius anima de carnis liberata carcere, ad astra conscendens, aulam caelestem adiverit, Paradisi deliciis fruatur) Festum ejusdem devote, ac solemniter celebretis, faciatisque vos Fratres Archiepiscopi, & Episcopi per vestras Civitates, & Dioeceses a Christifidelibus veneratione congrua celebrari, ut pio ejus interventu, & hic ab imminenti periculis erui, & in futuro salutis praemium consequi sempiternae.

Indulgentia ejus sepulchrum visitantibus.

§.7. Ceterum ut ad venerabile ejus sepulchrum ferventius, & copiosius Christiani populi confluat multitudo, ac celebrius ejusdem San-

cti agatur solemnitas, omnibus vere poenitentibus, & concessis, qui cum reverentia illuc in eodem Festo annuatim accesserint, ipsius suffragia petitori, de Omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate concessi, unum annum, & quadraginta dies, accedentibus vero annis singulis ad praedictum sepulchrum infra ejusdem Festi octavas quadraginta dies de injuncta sibi poenitentia relaxamus.

Datum Lugduni tertio Idus Januarii, Pontificatus nostri anno quarto.

Dat. die 11. Januar. 1247. Pont. An. IV.

XII.

Confirmatio Congregationis Monachorum Sylvestrinorum in Eremito Sancti Benedicti de Monte Fano mox instituta sub Regula Sancti Benedicti, & concilio gratiarum, & exemptionum.

Innocentius Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis Priori Eremiti de Monte Fano, ejusque Fratribus, tam praesentibus, quam futuris, regularem vitam professis in perpetuum, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Religiosam vitam eligentibus, Apostolicum convenit adhibere praesidium, ne forte cujuslibet temeritatis incursum, aut eos a proposito revocet, aut robur, quod abest, sacrae Religionis infringat.

Exordium.

§.1. Eapropter dilecti in Domino filii vestri justis postulationibus clementer annuimus, & Eremitum Sancti Benedicti de Monte Fano Camerinenensis Dioecesis, in qua divino estis obsequio mancipati, sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & praesentis scripti patrocinio communimus.

Eremitum hanc sub protectione S. A. suscipit.

§.2. In primis siquidem statuente, ut Ordo Monasticus, qui secundum Deum, & Beati Benedicti Regulam in eadem Eremito institutus esse dignoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur.

Ordo Monasticus ibi servari mandat.

§.3. Praeterea quascumque possessiones, quaeque bona eadem Eremitus in praesentiarum iuste, ac canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis, praestante Domino, poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneat. In quibus haec duximus propriis exprimenda vocabulis. Locum ipsum, in quo praefata Eremitus sita est, cum omnibus pertinentiis suis. Ecclesiam Cryptae Focilis cum pertinentiis suis. Ecclesiam Sancti Bonifilii cum pertinentiis suis. Ecclesiam de Ripa alta cum pertinentiis suis. Cum terris, pratis, vineis, nemoribus, usuagiis, & piscuis, in boscho, & plano, in aquis, & molendinis, viis, & semitis, & omnibus aliis libertatibus, & immunitatibus suis.

Bona omnia ei confirmat.

§.4. Sane novalium vestrorum, quae propriis manibus, aut sumptibus colitis, de quibus aliquis haecenus non percepit, five de vestrorum animalium nutrimentis, nullus a vobis decimas exigere, vel extorquere praesumat.

Novalia eximit a decimis.

§.5. Liceat quoque vobis, Clericos, vel Laicos, liberos, & absolutos, e saculo fugientes, ad

Ad Ordinem venientes re-

ad conversionem recipere, & eos absque contradictione aliqua retinere.

§.6. Prohibemus insuper, ut nulli Fratrum vestrorum, post factam in Eremito vestra professionem fas sit, sine Prioris sui licentia, de eodem loco discedere, nisi arctioris Religionis obtentu. Discedentem vero absque communium litterarum vestrarum cautione, nullus audeat retinere.

§.7. Cum autem generale interdictum Terrae fuerit, liceat vobis, clausis januis, exclusis excommunicatis, & interdictis, non pulsatis campanis, suppressa voce, divina officia celebrare, dummodo causam non dederitis Interdicti.

§.8. Christina vero, Oleum sanctum, consecrationes Altarium, seu Basilicarum, ordinationes Clericorum, qui ad ordines fuerint promovendi, a Dioecesano suscipietis Episcopo, siquidem Catholicus fuerit, & gratiam, & communionem Apostolicae Sedis habuerit, & ea vobis voluerit sine pravitae aliqua exhibere.

§.9. Prohibemus insuper, ut intra fines Parochiae vestrae nullus sine assensu Dioecesani Episcopi, & vestro, Cappellam, seu Oratorium de novo construere audeat salvis privilegiis Pontificum Romanorum.

§.10. Ad haec, novas, & indebitas exactiones ab Archiepiscopis, & Episcopis, Archidiaconis, seu Decanis, aliisque omnibus Ecclesiasticis, secularibusve personis, a vobis omnibus fieri prohibemus.

§.11. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremae voluntati, qui se in illis sepeliri deliberaverint, nisi forte excommunicati, vel interdicti sint, aut etiam publice usurarii, nullus obstat. Salva tamen iustitia aliarum Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur.

§.12. Decimas praeterea, & possessiones, ad jus Ecclesiarum vestrarum spectantes, quae a Laicis detinentur, redimendi, & legitime liberandi de manibus eorum, & ad Ecclesias, ad quas pertinent, revocandi libera sit vobis de nostra auctoritate facultas.

§.13. Obeunte vero te nunc ejusdem loci Prior, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi, qualibet subreptionis astutia, seu violentia, praeponat, nisi quem Fratres communi consensu, vel Fratrum major pars consilii senioris, secundum Deum, & Beati Benedicti Regulam providerint eligendum.

§.14. Paci quoque, & tranquillitati vestrae, paterna in posterum sollicitudine providere volentes, auctoritate Apostolica prohibemus, ut intra clausuras locorum, seu granciarum vestrarum, nullus rapinam, seu furtum facere, ignem apponere, sanguinem fundere, hominem temere capere, vel interficere, seu violentiam audeat exercere.

§.15. Praeterea omnes libertates, & immunitates a praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus Eremito vestrae concessas, necnon libertates, & exemptiones secularium exactionum, a Regibus, & Principibus, vel aliis fidelibus, rationabiliter vobis indultas, auctoritate Apostolica confirmamus, & praesentis scripti privilegio communimus.

§.16. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat praefatam Eremitum temere per-

Immunitatum confirmatio.

Clausula.

turbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura. Salva Sedis Apostolicae auctoritate, & Dioecesani Episcopi canonica iustitia.

§.17. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica, secularive Persona hanc nostrae Constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo, tertiove commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui careat dignitate, reamque se divino iudicio existere, de perpetrata iniquitate cognoscat, & a Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris Nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtae subjaceat ultionis.

§.18. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, sit pax Domini Nostri Jesu Christi, quatenus & hic fructus bonae actionis percipiant, & apud districtum Iudicem praemia aeternae pacis inveniant. Amen, Amen, Amen.

Notas mibi fac Domine vias Vitae. EGO INNOCENTIUS Catholicae Ecclesiae Episcopus subscripsi.

* Ego Petrus Albanen. Episcopus subscripsi.

* Ego Petrus tit. S. Marcelli Presbyter Card. subscripsi.

* Ego Wigelmus Basilicae Duodecim Apostolorum Presbyter Card. subscripsi.

* Ego Frater Joannes tit. S. Laurentii in Lucina Presbyter Card. subscripsi.

* Ego Joannes tit. S. Nicolai in Carcere Tulliano Diaconus Card. subscripsi.

* Ego Wigelmus tituli S. Eustachii Diaconus Card. subscripsi.

Datum Lugduni per manum Magistri Martini S. R. E. Vicecancellarii quinto Kalendas Julii Indictione sexta, Incarnationis Domini MCCCXLVII. Pontificatus vero Domini Innocentii Papae Quarti Anno quinto.

Dat. die 27. Junii 1247. Pontific. Anno V.

XIII.

Traditur norma vivendi Monialibus Ordinis Sancti Damiani, quae cum suis Monasteriis Regimini, & Obedientiae Ministrorum Ordinis Sancti Francisci subjiciuntur.

Ex V. addit. g. n. e. Tom. 3. pag. 482.

Innocentius Episcopus Servus Servorum Dei. Universis Abbatissis, & Monialibus Ordinis Sancti Damiani.

Cum omnis vera religio, & vitae institutio approbata certis consistat regulis, & mensuris, certis etiam consistat legibus disciplinae, quisquis religiosam ducere vitam cupit, nisi certam, atque rectam conversationis suae regulam, disciplinamque vivendi observare studuerit diligenter, eo ipso a rectitudine deviat, quo rectitudinis lineas non observat; & ibi deficienti incurrit periculum, ubi per discretionis virtutem certum, ac stabile proficiendi collocare neglexit fundamentum.

Religiosus regulam observare debet, quam profitetur.

Quapropter dilectae in Domino filiae, quia divina vobis gratia inspirante per arduam, viam, & arctam, quae ad vitam ducit, incedere, & vitam pauperem ducere pro aeternis lucrandis

Innocentius Regulam huius Monialibus praescribit.

dis divitis elegitis, vestris piis precibus inclinati, Beati Francisci Regulam quantum ad tria tantum videlicet obedientiam, abdicacionem, proprii in speciali, & perpetuam castitatem, necnon formam vivendi presentibus annotatam, secundum quam specialiter vivere decrevistis, vobis, & iis, quae vobis successerint concedimus observandam; auctoritate Apostolica stantes, ut in singulis Monasteriis vestri Ordinis perpetuis temporibus observetur. Quae talis est.

Regula. Omnes itaque, quae seculi vanitate relicta Religionem vestram assumere voluerint, & tenere; hanc eos legem vitae, & disciplinae oportet, & convenit observare vivendo in obedientia sine proprio, & in castitate. Omni namque tempore vitae suae hanc vitam profitentes claustra manere debent, & postquam claustrum huius Religionis intraverint, & professae fuerint hanc regularem observantiam promittentes, nulla eis concedatur licentia, vel facultas inde ulterius exeundi, nisi forte causa plantandi, vel edificandi eandem Religionem, vel reformandi aliquod Monasterium, seu causa regiminis, vel correctionis, seu alicujus gravis dispendii devitandi per licentiam Generalis Ministri Ordinis Fratrum Minorum, seu Provincialis illius Provinciae ejusdem Ordinis, in qua Monasterium situm fuerit, ad aliquem locum aliqua transmittantur. Pro alia etiam, & rationabili causa interdum transferri possint de supradicti dumtaxat licentia Generalis. Morientes vero tam Sorores, quam Servientes, infra Claustrum, prout convenit tumulentur. Omnibus autem hanc Regulam assumere cupientibus, & quae fuerint admittenda, priusquam habitum mutent, & Religionem assumant, dura eis, & aspera praedicentur, per quae itur ad Deum, & quae secundum hanc Religionem necesse habuerint firmiter observare, ne de ignorantia postea se excusent. Non recipiatur aliqua, quae vel longiori aetate, vel infirmitate aliqua, seu fatua simplicitate ad huius vitae observantiam minus sufficiens, & idonea comprobetur. Per tales enim status, & vigor Religionis saepius dissolvitur, & turbatur. Unde in personis recipiendis diligenti studio, & cautela huiusmodi debet occasio devitari, etiam si cum aliqua aliquando causa rationabili exigente, alicubi forte fuerit dispensandum. Omnes vero ex more intra Claustrum receptae, si aetatis intelligibilis fuerint citius deponant habitum saecularem, & infra paucos dies habitum regularem suscipiant, quibus deputetur Magistra, quae ipsas informet regulariis disciplinis, & completo unius anni spatio professionem faciant in hunc modum. Ego talis Soror promitto Deo, & Beatae Mariae semper Virgini, Beato Francisco, & omnibus Sanctis servare perpetuam obedientiam, secundum Regulam, & formam vivendi a Sede Apostolica Ordini nostro traditam vivendo toto tempore vitae meae sine proprio, & in castitate. Quod etiam de Servientibus firmiter modo simili observetur. De divino Officio tam in die, quam in nocte Domino persolvendo taliter observetur, quod ex, quae legere, & canere noverint secundum consuetudinem Ordinis Fratrum Minorum, cum gravitate tamen, & modestia, officium debeant celebrare, illitteratae vero dicant viginti Pater Noster pro Matutino, pro Laudi-

Defunctis intra claustrum tumulandi.

Præmittenda in recipiendis.

Forma professionis.

Modus divina persolvendi.

bus quinque, pro Prima, Tertia, Sexta, & Nonna, pro qualibet istarum horarum septem, pro Vesperis autem duodecim, pro Completorio septem, qui modus per omnia in Officio Beatae Mariae Virginis observetur, & orent pro Defunctis. Quod si Juvenula aliqua, vel etiam grandiores capaces ingenii, & humiles fuerint, si Abbatissa visum fuerit, faciat eas litteras edoceri, Magistram eis deputans idoneam, & discretam; Sorores vero horis statutis, prout ordinatum fuerit utilibus, & honestis laboribus occupentur. Silentium vero continuum, sic continue ab omnibus teneatur, ut nec sibi invicem, nec alicui alii sine licentia eis loqui liceat. Attendat tamen sollicite Abbatissa ubi, quomodo, & qualiter Sororibus loquendi licentiam largiatur, omnes autem uti studeant signis religiosi pariter, & honestis. Sane quando aliqua persona Religiosa, vel Saecularis, vel cuiuslibet dignitatis loqui petierit alicui Sororum, nunciatur prius Abbatissae, & si ipsa concesserit, accedens ad locutorium duas alias ad minus habeat semper secum, quibus iusserit dicta Abbatissa, quae loquentem videant, & audire valeant, quae dicuntur. Hoc namque firmiter observetur ab omnibus, ut quando de Confessione Sacerdoti interiorius infirma fuerit aliqua locutura, non loquatur nisi ad minus duabus non longe sedentibus, quae Consistentem, & Confessorem videre possint ab eisdem pariter, & videri. Hanc autem loquendi legem, & ipsa Abbatissa diligenter custodiat, ut omnis omnino materia detractionis omnibus auferatur. Excepto quod cum Sororibus horis, & locis competentibus loqui potest, sicut ei secundum Deum visum fuerit expedire. Sorores vero infirmæ, & Servientes eisdem, juxta dispositionem Abbatissae, infirmitatis suae tempore in Infirmitario loqui possunt. Sorores autem, & Servientes a Festo Exaltationis Sanctae Crucis, usque ad Festum Resurrectionis Dominicae continuum servant jejunium, diebus Dominicis, Beati Michaelis, Beati Francisci, omnium Sanctorum, Nativitatis Domini, cum duobus immediate sequentibus diebus, necnon Epiphaniae, & Purificationis exceptis. Verum a Resurrectione Dominica, usque ad Exaltationem Sanctae Crucis, nisi sexta Feria, & jejuniiis statutis universaliter ab Ecclesia jejunare minime teneantur. Vino quoque, & piscibus, ovis, caseo, & lacticiis aliisque pulmentis licite possunt uti. Ab Adventu tamen, usque ad Nativitatem Domini majori Quadragesima, necnon, & sexta Feria, ac aliis jejuniiis generaliter ab Ecclesia institutis, ovis, caseo, ceterisque lacticiis non utantur. Cum Servientibus tamen Sororibus circa jejunium praeterquam in Adventu, & Quadragesima majori, & sexta Feria, ac aliis jejuniiis generaliter ab Ecclesia institutis, possit Abbatissa misericorditer dispensare. Praefatam autem jejunii, & abstinentiae legem Adolescentula infra decimum quartum annum, vel annus, seu debiles observare minime teneantur, quibus secundum eorum imbecillitatem, tam in carnibus, quam in necessariis aliis possint misericorditer provideri. Sane quoque jejunare non tenentur minutionis suae tempore extra majorem Quadragesimam, & sextam Feriam Adventum Domini, & jejunia ab Ecclesia generaliter instituta; Caveat tamen

Aut studio aut labori fatigandum.

In locutorio, quae cautela servanda.

De silentio.

Et jejunio servando.

tamen Abbatissae ne ultra quater in anno minutionem permittat communiter celebrari, nisi manifesta necessitas plus requirat, nec a persona extranea maxime vero minutionem accipiant aliqua ratione ubi commode poterit evitari. De infirmis vero cura, & maxima diligentia habeatur, & secundum quod possibile fuerit, & decreverit tam in Cibariis, quae earum requirit infirmitas, quam in aliis etiam necessariis in fervore charitatis benigne, ac sollicite eis per omnia serviat. Quae vero infirmæ proprium habeant locum, si unquam fieri potest, ubi a sanis maneant separate, ne illarum Ordinem, & quietem confundere valeant, vel turbare. Unaquaeque Soror, praeter cilicium, vel stamineam, si habuerit duas tunicas, vel etiam plures, secundum quod visum fuerit Abbatissae, habere valeat, & Mantellum longitudinis, & latitudinis congruentis, & haec indumenta sint de panno vili tam pretio, quam colore, juxta diversarum consuetudinem regionum. Pro Cingulo autem chordam habeant, exceptis Sororibus Servientibus, quae cingulum portent laneum, & non chordam. Habeant, & Scapularia sine capucio de levi, & religioso panno, vel staminea amplitudinis, & longitudinis congruentis, sicut unius cujusque qualitas exigit, vel mensura, quibus induantur cum laborant, vel aliquid tale agunt, quod pallia congrue gestare non possunt. Si tamen ille simul habere voluerint cum mantellis, vel etiam jacere cum illis minime prohibentur, possunt & sine ipsis aliquando esse, si visum fuerit Abbatissae, cum forte propter calorem nimium, vel aliquid aliud eis gravia multum fuerint ad portandum. Vittis; aut peplis omnino albis non tamen conosis capita sua cooperiant uniformiter, & honeste, ita quod frons, genae, & collum sint, ut convenit, cooperta, nec aliter coram extraneis personis audeant apparere. Habeant, & nigrum velum extensum super capita, ita amplum, & longum, quod ex unaquaque parte descendat usque ad scapulas, & retro parvum ultra tunicæ caputium protendantur. Sorores vero Novitiae albam velum tantum ejusdem mensurae debeant deportare. Servientes autem Sorores pannum lineum album ad modum tunicæ super capita, sua deferant tantae longitudinis, & amplitudinis, quod ipsas spatulas, atque pedes praecipue cum exeunt, valeant operire. Omnes Sorores sanæ, tam Abbatissa, quam aliae jacere in communi dormitorio teneantur, & quaelibet lectum per se habeat ab invicem separatim; lectus tamen Abbatissae in tali loco Dormitorii disponatur, quod in ceteros Dormitorii lectos sine obstaculo, si possibile est, valeat intueri. Licet autem unicuique habere Sacconem de palea, vel de foeno, & cervicali cum panno lineo superposito, quod de foeno, seu palea, aut lana, seu etiam pluma esse poterit, juxta quod Abbatissa judicaverit faciendum. Habeant etiam honesta coopertoria lanea, sive cultras religiosas, cum lanea habere nequiverint, congruenter lampas insuper de nocte accensa, semper in medio Dormitorii habeatur. Capillos suos tondeant usque ad aures ceteris temporibus communiter, nec aliqua de certis tonfuretur, nisi evidentis infirmitate corporis exigente. De ingressu personarum in Monasterium firmiter, & districte

De infirmis.

Forma Indumentarum.

Dormitorii deliquatio.

praecipimus, ut nulla unquam Abbatissa, vel ejus Sorores aliquam personam Religiosam, seu Saecularem, aut cujuslibet dignitatis in Monasterio intrare permittant; nec omnino hoc alicui liceat, nisi cui, & de quibus concessum fuerit a Sede Apostolica, vel a Generali, seu Provincialibus Ministris Ordinis Fratrum Minorum, in quorum Provinciis Monasteria ipsa consistunt. Excipiuntur autem a dicta ingrediendi lege medicus, & minor causa multum gravis infirmitatis, qui non absque duobus Sociis honestis de familia Monasterii introducantur, expedito negotio huiusmodi celeriter egressuri, nec ab invicem intra Monasterium separentur; necnon illi, quos occasione incendii, vel ruinae, seu alterius periculi, vel dispendii, seu pro tuendis a violentia quorumlibet Monasterio, vel Personis, aut pro aliquo opere exercendo, quod commode extra Monasterium fieri non potest, necessitas exegerit introire. Nulli tamen extraneae personae intra Monasterium claustrum liceat comedere, vel dormire; Sed, est quis de Cardinalibus ad aliquod Monasterium huius Religionis venerit, & in illud voluerit ingredi, cum reverentia quidem, & devotione suscipiatur, ut cum uno, vel duobus de honestioribus quidem Sociis debeat introire; duobus, vel tribus tantum religiosis, & honestis Sociis sit contentus. Quod si forte pro benedictione, vel consecratione Sororum, vel alio etiam modo concessum alicui Episcopo fuerit Missam interius aliquando, quam paucioribus, & honestioribus potuerit, contentus sit Ministris, & hoc ipsum rarius alicui concedatur. Nulla tamen omnino loquatur cum aliquo, nisi praefato modo sive infirma fuerit, sive sana, illud sane praecipue caveatur, ut si, quibus aliquando fuerit concedendum in Monasterium ingredi, tales sint, de quorum verbis, & moribus, necnon vita, & habitu edificari valeant intrantes, & materia iusti scandali exinde nequeat generari. Ubi vero proprius fuerit Cappellanus habitus, & vita religiosus sit, ac bona fama, nec multum juvenis, necnon idonea sit aetatis. Qui Cappellanus cum aliqua Sororum gravi corporis infirmitate detenta, visa fuerit tendere ad extrema, & necesse habuerit confiteri, vel Domini Corporis accipere Sacramenta, alba stola, & manipulo ingrediatur indutus, & audita confessione, vel Domini Corporis tradito Sacramento sic indutus, ut ingressus est, exeat, nec moram ibi faciat longiorem. Caveant etiam, ut quamdiu intra Monasterium fuerint, nullatenus ab invicem separentur, quin semper mutuo possint libere se videre, sic se etiam habeat in anima commendatione. Porro ad exequias circa sepulturam agendas non ingrediatur Claustrum, sed exterius in Cappella, quae ad illud officium pertinet, exequatur; tamen si Abbatissae visum fuerit, quod ad exequias debeat introire, modo supra scripto indutus intret, & sepulta mortua, exeat sine aliqua mora. Si autem necesse fuerit, ut ad aperiendam, seu praeparandam sepulturam, seu certe postmodum coaptandam ingrediatur, sit ei, vel alicui alii ad hoc idoneo, & honesto licitum introire; aliter vero Monasterium ingredi non praesumat, sed cum aliqua sibi de confessione loqui voluerit per locutorium eam audiat, & per illud eidem ipse loquatur. Quae vero proprium

Omnibus in Monasterio incedendum ingressus.

Cappellani conditiones, & munus.

De Crate.

Fenestella pro communione.

Visitator se quomodo debeat gerere.

Et nil occultandum, quod ad Monasterium pertinet.

primum non habuerit Cappellanum, a quolibet bonæ famæ, & honestæ vite Presbytero Missam audire possunt. Pœnitentiam autem, atque Dominici Corporis Sacramenta tantum a Fratribus Ordinis Minorum dumtaxat recipiant, nisi in periculosa necessitate articulo aliqua constituta pro his habere copiam Fratrum nequiverit prædictorum. Volumus etiam, ut in muro, qui Sorores dividit a Cappella, congruentis formæ cratis ferrea collocetur, cui crati pannus lineus niger interius taliter apponatur, ut nulla inde valeat exterius aliquid intueri; Habeat, & Ostia lignea, ex parte Sororum cum feris ferreis, atque clavi, ut maneant semper clausa pariter, & firmata, & non aperiantur, nisi cum divinum celebratur officium, vel ad audiendum aliquando verbum Dei, proponendum sibi exterius in Cappella per idoneam, & honestam personam, & nemo alias per dictam cratem loquatur, nisi forte aliquando causa rationabili, vel necessaria exigente, alicui raro fuerit concedendum. Et quancumque aliquam personam extraneam ad eas ingredi, vel alias per cratem eis loqui contigerit, tegant facies suas cum modestia, & inclinent, prout religionis convenit honestati. Pro communione autem certis temporibus recipienda, ubi necessarium fuerit, fenestra parvula fiat cum ostiolo de lamina ferrea, sera, & clave semper firmata, per quam calix possit dari congrue, & ministrari Dominici Corporis Sacramentum, & tantum distet a terra, quod Sacerdos commode illud ministerium inde valeat exhibere. De Visitatore hujus Religionis, illud est sollicite providendum, ut quicumque, vel generalis, vel etiam alicubi aliquando specialis constituendus fuerit Visitator, talis debet constitui, de cujus religiosa vita, & moribus, atque fide notitia plena, & securitas habeatur, qui cum ad Monasterium aliquod veniens fuerit introgressus, sic se per omnia exhibeat, & ostendat, ut de bono ad melius provocet, & ad Dei amorem, & inter se mutuum charitatem semper inflammet, pariter, & accendat; & quando Monasterii claustra ad visitandum intraverit, duos Religiosos, & idoneos Socios secum ducat, qui videlicet Socii simul maneat, & dum fuerint intra claustrum ab invicem nullatenus separentur. Sane de Sororum statu, & observantia suæ Religionis ab omnibus generaliter, & specialiter a singulis inquirat studiosius veritatem, & ubi aliquid reformandum, vel corrigendum invenerit, zelo charitatis, & amore justitiæ cum discretione corrigat, & reformet, tam in capite, quam in membris, sicut melius viderit expedire. Modum autem loquendi custodiat superscriptum, ut videlicet, aut cum omnibus, aut cum pluribus simul loquatur, vel secrete cum una aliis tamen ad minus duabus in aspectu ejus non longe sedentibus, ut per omnia bonæ famæ integritas conservetur, nisi ad locutorium cum una, vel pluribus loqui voluerit de iis, quæ ad officium suum pertinere noscuntur. Caveat autem Abbatissa, ne a se, vel ab aliis Sororibus status sui Monasterii Visitatori, aliquatenus abscondatur, quia malum esset inditium, & offensa graviter puniendâ: imo volumus, & mandamus, ut ei quæ secundum vitæ suæ formam statuenda, vel emendanda fuerint, publice, ac privatim sicut

melius fuerit faciendum, Visitatori diligenter suggerant, & proponant, cui teneantur in omnibus firmiter obedire. Quæ autem aliter fecerint a Visitatore, tam Abbatissa, quam alie digne, prout convenit, puniantur: similiter, & Cappellanus si in aliquo reprehensibilis fuerit, in quo convenienter non possit, nec debeat supportari, monitione præmissa a Visitatore modestè, & rationabiliter, sicut decuerit, corrigatur. Si vero noluerit, vel contempserit emendare, a Monasterio per eundem removeatur omnino. Statuimus insuper, quod Generalis, & Provincialis Ministri dicti Ordinis dumtaxat per se, vel per alios idoneos suos Fratres in generali Capitulo deputatos ab ipsis, vobis tam in capite, quam in membris officium Visitationis impendant, possint tamen Generalis, & Provincialis præfati in Provinciis suis ex causa, specialem Visitatorem interdum de Fratribus sibi commissis ad hoc idoneum destinare, juxta formam ab universitate Ministrorum traditam, in Capitulo generali. In quolibet Monasterio unum tantum ostium habeatur ad intrandum claustrum, & exeundum cum oportuerit, juxta legem de ingressu, & egressu positam in hac forma, & istud ostium fiat in sublimi quanto magis fieri potuerit congruenter, ita quod ad ipsum per scalam levatoriam exterius ascendatur, quæ scalam per Catenam ferream ex parte Sororum studiose ligatam a completorio dicto, usque ad primam diei sequentis continue sit suspensa, & tempore diurnæ dormitionis, & visitationis; nisi aliud interdum evidens requirat necessitas, vel utilitas manifesta. Ad præfatum autem ostium custodiendum aliqua talis ex Sororibus deputetur, quæ omnino Deum timeat, quæ sit matura moribus, sit diligens, & discretâ, sitque convenientis ætatis, quæ unam ipsius ostii clavem sic diligenter custodiat, ut nunquam ea, vel ejus Socia ignorante, ostium aliquando valeat aperiri; Reliquam vero clavem diversam ab alia custodiat Abbatissa, sit & alia æque idonea ei Socia deputata. quæ ejus vicem in omnibus exequatur cum ipsa aliqua rationabili causa, vel occupatione necessaria occupata fuerit, & detenta. Caveant autem studiosissime, & procurent, ne unquam ostium sit apertum, nisi tantum, quantum minus fieri poterit congruenter. Sit autem ostium feris ferreis, cum valvis, & repagulis optime communitum, & sine custodia apertum minime dimittatur, nec etiam clausum nisi una clave in die, & in nocte duabus sit firmiter obferatum, nec omni pulsanti aperiatur statim, nisi prius indubitanter cognoverit, quod talis sit, qui sine dubitatione aliqua secundum mandatum, quod in eadem forma de ingressu superius continetur, debeat aperiri. Quod si aliquando intra Monasterium opus aliquod fuerit faciendum, ad quod agendum Sæculares aliquos, vel quascumque Personas alias oporteat introire, provident Abbatissa sollicite, ut tunc, dum opus scilicet exercetur, aliqua alia persona conveniens ad custodiendum ostium statuatur, quæ sic personis ad opus deputatis aperiatur, quod alias intrare non permittat. Nam Sorores ipsæ, & tunc, & semper quantumcumque rationabiliter prævalent, studiosissime caveant, ne a secularibus, vel a personis extraneis videantur. Cæterum cum præfatum ostium

Defectus corrigendi.

Soli Ministri, vel eorum Commissarii possunt Monasteria visitare.

Unum tantum ostium in Monasterio, & quomodo custodiendum.

Rota faciendâ cum præscriptis conditionibus.

Locutorium quomodo constructum.

Sororum servitiorum qualitates.

Quomodo se debeant gerere extra claustra.

Licet Monialibus in communi redditus & possessiones recipere.

pro aliis aperiri nolumus, nisi pro illis tantum, quæ per rotam, vel aliunde decenter nequeant expediri, mandamus quatenus, quod in singulis Monasteriis in loco competenti rota una fortis fieri debeat latitudinis, & altitudinis, per quam necessaria tam intus, quam exterius ministrantur, & taliter disponatur, quod per eam nec intus, nec extra valeat aliquis intueri. Ex utraque etiam parte ostiolum fiat validum, quod de nocte, & in æstate tempore dormitionis feris, & clavibus ferreis clausum, & firmatum debeat permanere. Ad cujus custodiam pro expediendis necessariis per eandem unam Sororem discretam, securam, & maturam tam moribus, quam ætate, quæ Monasterii diligit honestatem, constituat Abbatissa, cui soli, vel deputate sibi Socie, cum congrue non potuerit interesse, loqui ibidem, & respondere liceat super iis, quæ ad suum officium pertinebunt. Locutorium autem commune in Cappella, vel potius in Claustro, ubi commodius, & honestius fieri poterit, disponatur, ne, si forte fieret in Cappella, pacem orantium inquietet. Ipsum vero locutorium sit congrue quantitatis, velamina ferrea subtiliter perforata, & taliter clavibus fortibus coaptata, quod nunquam valeat aperiri, cui pannus niger lineus interius taliter apponatur, quod ipse videre extra non valeant, nec videri. Ad istud locutorium a completorio, quod dici debet tempore competenti, usque post ad primam diei sequentis, seu tempore comestionis, vel dormitionis in estate, aut quando officium celebratur, nisi pro causa adeo rationabili, vel necessaria, quæ commode differri non possit, nulli licitum erit loqui. Quancumque vero in concessis temporibus aliquam, vel aliquem habuerit, ubi loqui, cum modestia, & maturitate loquentes, breviter se expediant, prout decet. De servientibus Sororibus, quæ semper manere clausæ sicut alie non tenentur, districtius volumus observari, ut sine licentia nulla claustrum ingrediatur, & quæ emittant honestæ sint, & convenientis ætatis, & calceamentis honestis, tam ipsæ, quam Sorores illæ, quas aliquando emitti contigerit, pro casibus superscriptis calceate incedant: Cæteris autem intus manentibus, si voluerint, liceat istud idem. Eredientibus vero assignetur certus terminus redeundi. Nec alicui ipsarum conceditur extra Monasterium sine speciali licentia comedere, bibere, vel dormire, nec ab invicem separari, vel alicui in secreto, seu Cappellani Monasterii, aut Conversorum, vel Fratrum ibidem morantium domicilium introire, quod si aliqua contrarium fecerit, graviter puniatur. Et sollicite caveant, ne ad loca suspecta divertant, vel cum personis male famæ familiaritatem habeant, nec in suo reditu secularia, vel inutilia Sororibus referant, quæ dissolvi valeant, vel turbari, vel quamdiu extra fuerint taliter studeant se habere, quod de conversatione honesta ipsarum edificari valeant intuentes, & quicquid eis datum fuerit, vel promissum, resignent, & renuncient Abbatissæ, vel aliæ, cui hæc commiserit vices suas. Ad hæc liceat vobis in communi redditus, & possessiones recipere, & habere, ac ea libere retinere, pro quibus possessionibus modo debito pertractandis Procurator unus prudens pariter, & fidelis in singulis Monasteriis vestri Ordinis

Bull. Rom. Tom. 111.

habeatur quancumque expedire videbitur, qui per Visitatorem constitui, & amoveri debeat, sicut viderit expedire. Hic vero taliter constitutus de omnibus sibi commissis, receptis pariter, & expensis Abbatissæ, & tribus aliis Sororibus ad hoc specialiter assignatis, & Visitatori cum voluerit rationem reddere teneatur, & nihil omnino de rebus Monasterii vendere, commutare, obligare, vel alienare quoquo modo valeat, nisi de licentia Abbatissæ pariter, & Conventus, & quidquid contra hoc fuerit attentatum irritum decernimus, & inane. Possit tamen de mobilibus parum valentibus aliqua parva ex causa licita interdum aliis elargiri. Verum ne ab observatione præsentium formularum breviter superscriptarum, quam uniformiter ubique ab omnibus volumus, & mandamus diligentius observari, pro defectu certi regimini in posterum recedere vos contingat, aut sub diversorum magisterio vivendi modos incurrere diferentes: Dilectis filiis Generali, & Provincialibus Ministris Ordinis Fratrum Ministrum eorum vestri, & omnium Monasteriorum vestri Ordinis plene in omnibus præsentium auctoritate committimus. Statuentes, ut sub eorum, & aliquorum, qui pro tempore Ministri fuerint, obedientia, regimine, & doctrina debeatis de cætero permanere, quibus teneamini firmiter obedire. Et ipsi animarum vestrarum sollicitudinem gerentes, & curam eisdem Monasteriis per se, vel per alios Fratres suos ad hoc idoneos, secundum formam præfatum deputatos ab ipsis quotiens expedire viderint, visitationis officium impendere studeant, corrigendo, & reformando ibidem, tam in capite, quam in membris, quæ correctionis, seu reformationis officio noverint indigere. Instuant nihilominus, & desistant, mutant, & ordinent, prout secundum Deum viderint expedire. Electio tamen Abbatissæ libere pertineat ad Conventum. Confirmatio vero ipsius, & infirmatio, fiat per generalem Ministrum, si aderit in Provincia, & in ejus absentia per Provinciale illius Provincie, in qua Monasterium fuerit constructum. Confessiones vestras audiant, & ministrant vobis Ecclesiastica Sacramenta. Et ne pro eo, quod in vestris Monasteriis Fratres dicti Ordinis residere non tenentur, pro defectu Sacerdotis possit periculum imminere, ad confessiones vestras in necessitate articulo audiendas, & ministranda Sacramenta præfata, necnon divina officia celebranda deputent aliquos discretos, & providos Cappellanos. Nec aliquod Monasterium vestri Ordinis de cætero ab aliquo inchoetur sine Capitulo generalis Ordinis memorati licentia, & assensu Cappellani, & Conversi secundum dispositionem Visitatoris promittant obedientiam Abbatissæ, videntes loci stabilitatem, & perpetuo vivere sine proprio, & in castitate: liceat tamen Visitatori tam Cappellanum, & servientes Sorores, quam Conversos pro evidenti necessitate, aut manifesta utilitate de uno Monasterio ad aliud transmutare, jejunium servare debeant ut Sorores: liceat tamen Abbatissæ super hoc cum eis æstus, vel itineris, vel laboris alterius, seu alia quavis rationabili causa misericorditer dispensare. Tunicae de villi panno, juxta eorum indigentiam habere valeant sine Capitulo, quarum manicæ sint breves, & stricte tantum modo

Procuratoris facultates.

Monasterium cura Minoritum demandatur.

Abbatissæ electio ad Conventum, confirmatio ad Ministros Minoritum pertinet.

Nullum Monasterium absque licentia Capitulo generalis edificandum.

Conversorum servitium habent.

R r do